

*
Megjelen esültörtökönElőfizetési ár:
Egész évre 9 kor — fill.
Fél évre 4 kor 60 fill.
Negyed évre 2 kor 40 fill.
Egyes szám 20 fill.

HONTI LAPOK

*
Szerkesztőség és
kiadóhivatal
Ipolyságon.Hivatalos és magánhirdet-
ések mérsékelt árszabás
szerint.

Felelős szerkesztő: HALÁSZ FERENC.

Ipolyság, 1901. november 28.

Az alvó leányzóról . . .

Még néhány szó a hontmegyei gazd. egyesületről.

Felső-Tur. november 25.

D. J. és H. K. urak vezércikkei eléggé kifejtették, hogy a közérdek halaszthatatlanul megköveteli a hontvármegyei gazdasági egyesület reorganizációját.

Megköveteli első sorban azért, mert szégyenszemre csak nem akarhatjuk a rák módján való előrehaladást, de aztán megköveteli legfőbbképpen azért, mivel a szerte mindenütt érvényesülő al-truisztikus fölfogás terjesztésére alkalmasabb tényező nem is kínálkozhatik a gazdasági egyesületnél.

Ez abban az esetben, ha feladatának magaslatán áll, minden uton-módon egészséges versenyre ösztökéli azokat, a kik különben a bizonyí sajnos „hej, ráérünk arra még“ kellemes mottójára támaszkodva, az időt nem használják, nem használhatják ki arra, hogy anyagi helyzetükön a lehetőség korlátai között segíthessenek.

A gazdasági egyesület azonban nem csak az egészséges verseny életrekeltése által hat ki üdvösen, hanem az országos kormányzattal folytatott összeköttetésen kívül még széles körben oda igyekszik,

hogy a szövetkezetek mindenféle neme minél nagyobb elterjedést nyerjen.

A magtár, raktár, hitel és fogyasztási szövetkezeten kívül így módja lesz a népszerű fölolvadások keretén belül, melyek rendezését a gazdasági egyesületnek okvetlenül magára kell vállalnia, a nagy közönségnek megismerkednie egy igen fontos intézménnyel is, a melyről a vezércikkező urak egyike nem emlékezett meg.

Ez a múlt év folyamán megalakult gazdák biztosító szövetkezte.

Darányi széleskörű munkálkodásában nagyra veszi ezt a szövetkezetet, minek elég fényes bizonyítékát képezi azon körülmény is, hogy az összes állami javak biztosítását 38000000 korona értékben ennek adta át.

Legelső sorban hazafias célt szolgált vele, mert a gazdák biztosító szövetkezte itt e hazában van, tehát pénzüket nem viszi a külföldre (mely ugyis eléggé kizsebel minket) és olcsó díjtételeivel lehetővé teszi a biztosítást ott is, a hol azt a szegény ember a tulmagas biztosítási díjtételek miatt (a mi a kezelési költségek túl nagy voltánál fogva nem is csodálatos) kénytelen-ségből elmulasztotta.

A hol csak hazánk területén gazdasági egyesület van, legyen ez már most megyei, vagy városi, mind azon volt, hogy a gazdák biztosító szövetkezetét propagálja s a mennyiben más társulatnál lettek volna kötelezettségei, úgy hazafias köteletségének tartotta kijelenteni, hogy a lejárát után biztosítani ott fog.

Tehát e téren is üdvös munkálkodásra nyílnék mi nálunk kilátás, és nem volna-e az igazi öröm, ha megyénk nevét a közgazdaság széles mesgyéjén való hasznót hozó működésében, azon megyék sorában találtnók, melyek közismeretes tevékenységükkel becsülésünket teljes mértékben kiérdemelték?

Bizonyynyal az volna.

Nem is hiszem, hogy az alvó leányzó szibbasztó álma hosszan tartó lehessen, mert a közgazdasági ügyek szanalása tekintetében oly üdvös mozgalom mutatkozik széles e hazán, hogy ez alól magunkat emancipálnunk teljesen lehetetlen lesz.

Teljesen lehetetlen, hogy a hosszszas tespedést ne váltsa fel végrevalahára a hasznos munkálkodás korszaka, mely fellendítőleg hatna — úgy mondhatnók és pedig joggal az összes megyei periferiákon, — és új erőt kölcsönözne

Házasiinak. . .

Házasiinak a faluban,
A dolognak nagy híre van.
Ide járok — oda járok; —
Törbe csaltak a leányok.

Ez ezt, másik amazt mondja.
Mindenkinek van rám gondja.
Terjed a hír szájról-szájra:
Bizony innen lesz a párja.

Fülembe jut a nagy dolog,
Nem tudom én mit gondolok;
Könnyű csordul a szemembe . . .
. . . Egy leány jut az eszembe.

Mesé.

Nap-nap után, ha leszált az este,
Öreg dajkája mesélni kezdte,
S ő alig győzte a mesét várni,
Hogy volt egyszer egy tündér királyfi.

Az öreg Panna csak mondta, mondta —
Gyermek lelkében ő tovább fonta:

. . . A kéz a kézben. . . Már szinte látta. . .
. . . Tündér-királyfi, s egy tündér-lányka.

Elmult egy hónap, másik jött újra.
Az édes mesét csak meg nem unta;
Ugy örült mindég, ugy örült rajta,
Ha elmesélte az öreg dajka.

Egyszer aztán elmult a kedve,
Egy ur volt náluk épen ugy este;
Azóta szótlan, s olyan fehér lett . . .
— Vége szakadt a tündér mesének

Nagy Vince.

Tél.

(Hangulatok.)

— Gyere ide, édes. Ül le erre a puha székre és nézd a tüzet. Hogy zug, pattog, lármáz . . . ki-ki akarna törni a korlátból, de nem lehet. Ott hal el szegény láng, ahol felgyújtották . . .

Milyen jó a duruzsoló kályha mellett. Odakint tél van, hideg és itt olyan kellemes melegot áraszt a kandalló . . .

Engedd meg, édes, hogy közelebb üljek. Hallgassuk kotten, mit beszél a tűz.

Meséket a mulandóságról, történeteket az ambicióról, amely nem tud teret találni; — és beszél a iekesedésről, a mely lelohad, elhamvad, odalesz . . . Füst, hamu . . .

Ni, hogy világít ez a láng. Egy pillanatra beragyogja a félhomályt, azután megint sötét lesz.

Te, kiesikém! . . . tudod-e, hogy nem mindenki melegszik így, mint mi kotten? . . . Szegények! fáznak! . . .

Van, a kinek a lelke, de igen sok, a kinek a teste didereg.

Ugy-e, tudod, de nem gondolsz rá. Nem akarod busítani magad azzal, hogy elképzelsz olyan szegény embereket, akiknek nincs pénzük fára, akiknek nincs pénzük ételre sem . . . A szegény porontyok hideg, rideg házban sírnak éhen, és a foguk összeverődik.

Tél van, édes! . . .

Lesznek esték, bálok, mulatságok. Nem fogjuk végig ásítani a hosszú téli estéket. Selyem ruhák, gyönyörű toalettek, ragyogó asszonyszemek, pihegő keblek, ringó esipők, szerelmes sóhajok, vágyó szempillantások . . . Mesoda szin pompás kép.

A cigány pezsgő tánc-muzsikába kezd,

mindazon tényezőknél, melyek az elzsibbasztó álom káros hatása alatt teljesen enerváltak lettek.

Reméljük, remélnünk kell a legjobbat, mert hiszen, ha még most sem gondoljuk meg jól, hogy mily előnyöket nélkülözünk egy gazdasági egyesület hiányában, úgy bizony csak magunkra vessünk és ne hallassunk panaszt ajkainkról, ha a világverseny folyton intenzívebb erővel emelkedő áradatával szemben képtelenek leszünk megállni.

Nedeczky Pál

Ipolyság, november 28.

Ivánka Oszkar beszéde. Ivánka Oszkár az ipolysági kerület országgyűlési képviselője hétfőn e hó 25-én az országgyűlésen monumentális beszédet mondott, melyben a néppártot támadta. Éles szarkazmussal mutatta ki különösen azt, hogy a néppárt a nemzeti-ségekkal konspirál. Hatásos szemelvényekkel világított rá a néppárt haremódorára is. A szabadelvűpárton minduntalan felhangzott a helyeslés és éljenzés, a melyből a végén valóságos ováció lett. A beszéd fényes sikerét mutatja az, hogy megkapta a legszebb honoráriumot: utána 5 perc szünet következett. A hontmegyei szabadelvűpárt Himmler Sándor dr. alelnök kezdeményezésére Ivánka Oszkár eme nagy sikere alkalmából egy 68 aláírással ellátott táviratban üdvözölte, melyre Ivánka Oszkár szíves hangon válaszolt.

Wilczek gróf szűzbeszéde. Az elmúlt héten pénteken a felirati vita alkalmával mutatkozott be első ízben az ország egyik legfiatalabb atyja: Wilczek Frigyes gróf — Beszédje során a közigazgatásra is kiterjeszkedett, és nyugodt előkelő hangon tartott

felszólalása pártkülönbség nélkül figyelmet és szimpátiát keltett az ifjú honatya iránt. A „Budapesti Napló” írja, hogy Wilczek eme felszólalásán meglátszott, hogy a néppárt és a parlament komoly, tanult politikust nyert benne.

A h é t r ől.

— **A főispán vizsgálaton.** Lits Gyula vármegyének főispánja e héten folytatta Soltész István dr. titkár kíséretében a hivatalvizsgálatokat. Pénteken a báti főszolgabírói hivatalt vizsgálta, utána Nándory Pál helyettes főszolgabírói tiszteletére fényes ebédet adott. Hétfőn az alispáni hivatalt és a számvevőséget, kedden a csábi főszolgabírói hivatalt vizsgálta. Este tiszteletére Laszkáry Pál alsófehérvári földbírtokos nagy vacsorát adott. E vizsgálati teljes meglegedésére végződtek. Ma reggel Szobra utazott, az ottani főszolgabírói hivatal megvizsgálására.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Megyénk törvényhatósági bizottságát Lits Gyula főispán december hó 7-ikének d. e. 10 órájára rendkívüli közgyűlésre hívja össze.

— **Az állandó választmány a közgyűlés tárgyait december 6-án készíti elő.** — A tárgysor 37 pontból áll és fontosabbak az 1902. évre megalakítandó bizottságok választása, a belügyminiszteri körrendelet a decemberi megyei tisztújításra vonatkozólag, és a vármegye kölesönügyei.

— **Házasság.** Császka Lajos pozsonyi kir. pénzügyigazgatósági segédtitkár e hó 23-án vezette oltárhoz Herczeg Mariskát, Herczeg Vince városi jegyző leányát. A polgári esketést maga Czobor László alispán teljesítette. Esküvő után a vőlegény gyászára való tekintettel szűkkörű nászlakoma volt, mely után a fiatal pár új otthonába, Pozsonyba utazott.

— **Az alispán kalapomra . . .** Melankólia, elmúló idők szomorú melankóliája ül a lelkünkre, a mikor olvassuk, hogy Lits Gyula főispán pályá-

zatot irt ki az év végén megüresedő összes megyei tiszti állásokra. Lehet, hogy ez az utolsó megyei restauráció. . . A vármegye haldoklik és agóniájában az állam karjaiba dől. Már a jövő év végén nagy esonkítást visz végbe rajta az, hogy a pénzkezelést az állam veszi át és ez az első lépés a biztos véghez. — A pályázati kérvények december hó 10 ikéig nyújtandók be. A megüresedő állások és azok javadalmazása a következő:

1. **A központban:** I alispán 6200 korona, I főjegyző 4400 k, I I. aljegyző 3200 k, I II. aljegyző 2400 k, I III. aljegyző 2100 k, I IV. aljegyző 1900 k, I tiszti főügyész 3000 k, I főpénztárnok 3200 k, I ellenőr 2400 k, I árvaszéki elnök 4400 k, I árvaszéki I. ülnök h. elnök 3030 k, I árvaszéki II. ülnök 3030 k, I árvaszéki III. ülnök 3030 k, I árvaszéki jegyző 2400 korona javadalmazással. B) **A járásokban.** 5 főszolgabíró 21500 korona, 8 szolgabíró 17320 korona javadalmazással.

— **A törvénykezés köréből.** A király Holics Béla dr. tenkei kir. járásbírói aljegyzőt az ipolysági kir. törvényszékhez helyezte át hasonló minőségben.

— Szartóriusz István kir. törvényszéki joggyakornok gyógyulás céljából hosszabb tartózkodásra Szan-Remóba utazott.

— **Kettős jubileum.** Polgári leányiskolánknak szép ünnepe lesz a jövő hónap elején. Ekkorra esik ugyanis az iskola kitünő igazgatónőjének: *Fleischhaker* Laurának és *Kolos* Irma tanítónőnek 25 éves jubileuma, a mit a tanítói pályán küzködve töltötték el, számos kitünő növendéket nevelve a hazának. Az ünnep hullámai tulmennek az iskola keretén és a társadalom minden rétegéből siet ugy a közönség, mint az érdemes jubiléumok tanítványai, hogy a ritka szép ünnepen részben leróják hálájuk adóját. Az ünnep sora még nines megállapítva, — fénypontja mindenesetre a tanítványok egy hálás meglepetése lesz.

a párok keringnek, forognak, ölelkeznek, a terem levegője fűledt és izgató, tele van a meleg párával, és befutja az ablakokat. Nem is látni ettől a kint ácsorgó esőseleket, a mely sóvár pillantással nézve a ragyogó csillárokat, éhesen számítgatja; hogy meddig tudna ő e mulatság árából enni, inni, melegedni . . .

Hazugok a novellistáid, édes . . . akik azt állítják, hogy tél gyöngye, erőtlen aggastyán; dehogyan. A tél az erő, a fiatalosság . . .

A multkor este vetődtem haza. Gyönyörű udvara volt a holdnak. Az ég tiszta, mint egy kékes selyem kárpit, és a csillagok hideg fényvel néztek le ránk.

Elült a szél. Fagyott. Az apró vizek, tócsák jéggé váltak, a melyeken megmésillant a hold talmi fénye.

Olyan volt az egész, mint ezüstöt szórt volna szét egy jó nemtő.

Nevetsz, ugy-e? . . .

Talmi fény, talmi ezüst . . .

Ó, minő jók az asszonyok szívei!

Nem sajnálnak fáradságot, időt, megpumpolnak, megzsarolnak boldogot-boldogtalant, hogy néhány didergő gyermeknek meleg téliruhát szerezzenek.

Karácsonykor szokták fényes ünnepen kiöltöztetni ezeket a fázó kis rongyosokat, és a szívük bizonyára megtelik melegséggel, a mit az önzetlen jótétevések okoz.

Karácsony! . . . mitha egy kicsit messze volna a szeretet o magasztos ünnepe? Nem gondolod, édes? . . .

Ti, fázó menyecskék reggelként pisze orrocskátokig buzzátok magatokra a pelyhes takarót; felöltöztök meleg ruhába és téli kabátot vesztek, ha kimentek. Más is fázik ám, édesem.

Óh, harminc nap van addig még, a mig ismét eljön a megváltó, megszületik a kis Jézuska! . . .

És az idő nem vár rátok. Az ablak tele van jégvirággal . . .

— Jó, hogy megfagyott! — mondod ujongva. — Semmi sem rosszabb, kiálhatatlanabb, mint az az undok sár.

És mennyi, és minő sár van itt nálunk! . . . Valóságos öröme a férfiak szemének, mert ha még oly magasra fogják is a szoknyát, még mindig kevés . . .

De most röggé fagyott a sár, és nem kell félmed, hogy belemarad a kis cipőcske. Ugy-e?

A eselédnek ki lehet adni a parancsot, hogy vegye elő a koresolyát és fényesítse ki. Még egy-két ilyen erős nap és beáll az Ipoly. Végigsiklunk a jégen, mint a szél, és piruló arccal áldjuk a tél örömeit . . . és a jégpálya szélén fogcsikorgatva ugrálnak a jégtisztító parasztok, hogy el ne fagyjon lábuk a szép mulatságban.

Nálunk — hál' Istennek — ninesen a nép között olyan nyomoruság, és a mi van, azt olyan könnyen, de olyan könnyen meg lehetne szüntetni . . . Egy picit takarékoskodjanak, akik tehetik. Egy szivar, egy fekete, egy anzike, egy szalag árát váltsák be tüzelő-fára, kenyérre; és ez jól fog esni nekik . . . a szegények áldása megtalálja mindig az utat az égbe . . .

— Mit mondasz, édes? — hogy haszontalan az irásom? . . .

Hozzám simulsz, és mig lustán nyujtod apró lábaidat a tűz felé, és onyelegve kérded:

— Miért van az, hogy csak a szegények olyan jó szívűek? . . .

Vajjon miért? . . . Miért? . . .

(Hh.)

— **A közigazgatás köréből.** Árvay József vármegyei írnokot a lemondás folytán megüresedett segédjuttatói állásra, Heiczl Istvánt pedig az ekként megüresedett írnoki állásra vármegyénk főispánja kinevezte.

— **Halálozás.** Gyászjelentés tudatja a szomorú hírt, hogy Traeger Samu ny. körjegyző, volt 48-as honvéd 70 éves korában Besztercebányán elhunyt. — A megboldogultban Traeger Lajos kulturmérnök, lapunk jeles szakmunkatársa édes atyját gyászolja.

— **Restauráció Korponán.** Korpona szab. kir. városban is letelt az év végével a tisztikar mandátuma, ezért Czobor László alispán kitzúta a választást. A pályázati kérvények december 20-ikiig a vármegye alispánjához nyújtandók be.

— **Országos ügyvédgyűlés.** Vasárnap e hó 24-én tartották az ügyvédek országos gyűlésüket a fővárosban. — Kamaránkat Balás József kamarai elnök, Bán Zsigmond kamarai titkár, Kossaczky Arnold dr. és Révész Dezső dr. választmányi tagok képviselték.

— **Elnökválság a stquó hitközségben.** Vasárnap, e hó 24-én tartotta meg az ipolysági stquó zsidó hitközség választó közgyűlését Kohn Márk dr. választási elnök és Mühlstein Gábor választási jegyző vezetésével. A választás megtörténte előtt ama hitközségi képviselők, a kik állásukról le nem mondtak, óvást adtak be a választási elnökhöz, tiltakozva helyük betöltése ellen. A választást mindennek dacára az összes állásokra megtartották és annak eredménye a következő:

Hitközségi elnök Wilhelm Károly dr., alelnök Link Frigyes, iskolaszéki elnök Mühlstein Gábor, pénztáros Reinhardt Zsigmond, templom-gondnok Link Miksa. Hitközségi képviselők: Schwarcz Adolf, Wertheimer Jakab, Frischer Adolf, Lengyel Dávid, Himmler Miksa, Link Vilmos, Süssmann Jakab, Herz Adolf, Weinberger Mór, Kohn Márk dr., Hirschbein Lipót, Kinszky Miksa Póttagok: Himmler Sándor dr., Sági Fülöp, Winter Sándor. — Iskolaszéki tagok: Szauer Izidor, Klein Adolf, Nagy Jakab, Schück Bertalan, Geréb Ármin, Kulka Miksa. — Vidéki képviselők az ipolysági járásból: Hirschberg Ignác, Lengyel Jakab. A szobi járásból: Steiner Bernát, Villoner Nándor, Schwarcz Jakab, (V.-Mikola). A nagyecsalomiai járásból: Röth Simon, Weisz Jakab. A korponai járásból: Dorn Simon, Welwart Adolf dr. A báti járásból: Kohn Károly, Feldmann Lajos. — A választás után a kedélyek nincsenek lecsillapulva, s az új tisztikar egy része máris lemondott és még számos nagy átalakulás várható a hitközség vezetőségében.

— **Új anyakönyvesek.** A belügyminiszter Ambrus Ferenc varsányi anyakönyvvezetőt állásától felmentette és helyébe Karvas György helyettes körjegyzőt nevezte ki anyakönyvessé, megbizva őt a házassági anyakönyv vezetésével és házasság-kötéssel is.

— **Szilveszter est.** Előre jelezzük, hogy a „Gondüző” társaság a folyó évben az eddigieket tulszárnyaló mulatságot szándékozik rendezni az évszáró napon.

— **Tisztújítás az ortodox hitközségnél.** Az elmúlt héten választotta meg az ipolysági ortodox zsidó hitközség tisztikarát, a mely alkalommal hitközségi elnökké Berczeller Lajos, alelnökké Berczeller József, jegyzővé Adler Sándor, pénztárossá Gansel Ármin, templomgondnokká Berczeller Sándor lett megválasztva.

— **Magyar ünnep — tót községben.**

Hegybányáról írják: Az országszerte lezajlott Erzsébet-ünnepnek szebbek lehettek, mint a hegybányai leányiskoláé, de lelkesítőbbek nem. A tót szülők gyermekeinek szívből fakadó tiszta lelkesedése a legszebb magyar nemzeti ideálért — Erzsébet feledhetlen királynéért — igazán azt a meggyőződést érleli meg bennünk, hogy az így minden ízében hazafiasan oktató és nevelő irgalmas testvérek valóságos nemzeti missziót teljesítenek e helyen. — A megható ünnep gazdag tárgysorozata különben ez volt: Ünnepi szt mise, tartotta Litassy János esp. plebános és igazgató. Szózat, énekelték a növendékek. Emlékbeszéd, mondotta Litassy János esp. plebános. „Honleányok imája.” olvasta Murányi Ananka IV. o. t. „Szűz Mária, hazánk reménye” énekelték a növendékek. „Erzsébet királynő napjára” Rozs Lajosól Szavolta Babarezy Micike polg. III. o. t. „Erzsébet napján” Iván A.-tól. Szavalták Novák Frida és Daubner Vilma IV. o. tanulók. „Gödöllői erdő” Posa Lajosól. Szavolta Morvay Emmus polg. III. o. tanuló. Himnusz, énekelték a növendékek.

— **Egyházi örömnep Sipéken.** E hó 24-én a darázsai anyaegyházhoz tartozó — anyánál népesebb — Sipék leányegyházának nevezetes ünnepnapja volt. E napon mult ugyanis 100 éve annak, hogy a sipéki ev. templomot — a régi s diéső patrona matronák kihalt nememes fájából való — Zmeskall Erzsébet saját költségén felépíttette. Most a 100 éves forduló méltó megünneplése alkalmára Sipék új oltár és szószékét emeltetett s állított be az Ur házába, mely kedves áldozat bemutatásának napján zsufolásig megtelt az Isten háza áhítatos hívekkel s buzgó imádkozás és éneklés kíséretében hirdette az Igt négy ev. pap, u. m. Krupcz István nagy-honti ev. alesperes udvarnokai lelkész, ki az új oltár s szószék felszentelésének aktusát végezvén oltár elől szólott az Isten igéjéről és a hitről; Koricsánszky Pál terényi lelkész pedig a szószékről prédikált (a 90. zsoltár 1. s 2. verse alapján) a 100 éves templom tanulságairól, melyek szerint az örökévaló javítsa a mulandót, az igazság a tévelygést s a tökéletes a bűnöst; Reil Sámuel teszéri lelkész az Ur szent vacsoráját osztá az egyházi előljárásúgnak; ifj. Dianovszky János darázsai lelkész pedig — a kezdet és a vég kivételével, a mi az alesperes feladata volt — a liturgiát végezte. Kiemelkedő mozzarat volt, mikor a négy lelkész a „Confirma Deus hocopus”-t énekelte a hívek kívánságára tót nyelven.) Az oltár s szószék (a korponai Bokkelen Lambert műve) 760 koronába került, mely összeget a buzgó egyházi hívek hozták össze, kik közül a legszebb adomány dícsőri Tretina Pál nevet, ki egymaga fizette meg az áldó Krisztust ábrázoló — Reichenauból hozatott — oltárkép árát; (180 koronát); szép oltárterítőről pedig az egyház felügyelője: Kucsera János és neje gondoskodtak.

— **Vadászat.** E hó 16-án eléggé sikerült vadászat volt Nemes Orosziban Kazy László vadászterületén. A szakadó eső dacára lövetett 200 drb. fácány, 50 nehány nyul, 2 őz. Résztvettek a vadászon — a házi uron kívül Kazy János főispán, Kazy József és Lázár, Somogyi László és Béla.

— **Hó.** Kedden e hó 26-án, hullt le városunkban először a hó. Minden hivatalos dátumnak fittyet hányva hulldogált apró pihékben a fehér hópehely, és téli ruhával, téli hangulattal vonta be az utcákat. — Saját külön időjósunk a következőket olvassa rátélre: Tartós hideg, gyakran hóesés, vicinális késés. Karácsony, farsang. Mulatságok, esték, bálók. Tartós korcsolyaszegzon. — Mint látható, jósunk sokkal megbízhatóbb e szakmában, mint hirhedt mestere: Falb dr. a tudós leveli béka.

— **Magyar név.** Mint lapunk egyik mult számában jeleztük, Schwarcz Adolf nagytűzsdés gyermekei: Zsigmond, Gyula, Ármin, Ödön, Oszkár és Károly beadák kérvényüket a belügyminiszterhez, nevüknek Szabados-ra való magyarosíthatása iránt. A hivatalos lap szombati száma közli már a névmagyarosítás engedélyét. és Ipolyság fiatalágának figyelmébe ajánljuk e követésre méltó példát, hogy ha már apáik nem akarják idegen hangzásu neveiket magyarossal felcserélni, tegyék legalább ők.

— **Szappangyár Ipolyságon** Ha igaz azon mondás, hogy a népek műveltségét meg lehet szappanfogyasztásukról ismerni, ugy Ipolyság és annak közönsége büszkén verheti a mellét, hogy már nem elég neki (és műveltségének) a 27 fűszeres bolt és divatáru üzletek szappankészlete, hanem egész szappangyárra van szüksége. — A szappangyár az elmúlt héten nyílt meg a Kossuth-utcában, és most közönségünkön áll, hogy a vállalat és ennek oka, a műveltségünk egyhamar — esődt ne mondjon.

— **Tanítógyűlés Bábaszéken.** A korponai róm. kat. esperességi kerület tanító-sága f. hó 19-én, kedden, rendkívüli gyűlést tartott Bábaszéken. A gyűlésen, melynek tárgyát tanügyi dolgok képezték, Machovich Izidor apát, főtanfelügyelő elnökölt.

— **A modern pénzügyigazgatóság.** A városunkban levő összes hivatalok közül csupán a törvényszéknél és a takarékpénztárnál van egy-egy nő-hivatalnok alkalmazva, Már a m. kie. pénzügyigazgatóság jobban halad a korrál, a mennyiben a megüresedett állásokra nő napdíjasokat alkalmaz. Eddig három kisasszony intézi nálunk a pénzügyeket és most fogják a negyediket alkalmazni. — Micsoda kitűnő háziasszonyok válnak majd belőlük!

— **Járványok megyénkben** A tél közeledését mutatják orvosaink jelentései, a melyek mind sürűbben érkeznek és számolnak be a megyénkben előfordult járványos megbetegedésekről. Kanyaróban 18, vörhenyben 11 betegségi eset történt, a többi járványok szórványosan és gyérebbe fordultak elő az elmúlt hét folyamán.

— **Kereskedő egyesület — a szomszédban.** Mint lapársunk a „Nógrádi Lapok” írja: a napokban a bgyarmati kereskedők értekezletet tartottak, a melynek célja az, hogy érdekeik megóvására egyesületet alakítsanak. — Kereskedőink figyelmét felhívjuk ez üdvös mozgalomra és ajánljuk, egyesüljenek ők is érdekeik védelmére, mert dacára a megrendelések gyűjtésére kiadott törvénynek, ezt kijátszva is megkárosítják őket egyesek, meg aztán a sok és fölösleges országos vásárt is könnyebben dönthetné meg egy testület, mint magányos emberek. — A kérdés annyira fontos, hogy e tárgyban való felszólalásoknak szívesen nyitunk lapunkban is teret.

— **1900.** Jókai Mór, e csodásan édes szavu regényírónk csak a jövő század regényét merészkedett megírni, Robida, a zseniális francia író a jövő ezredet rajzolja írásban és képen, Flamarion Kamil a csillagász-költő sok mindent mer, fantáziája merészen csapong, de még ő is megdöbbenve olvasná ujságban nyomtatva ez évszámot: 19001. Pedig ez megjelent. A vármegye hivatalos közlönyének legutolsó számában adtak ki e dátummal egy körözést Laurencsik Sándor ellen. A megye alispáni hivatala, de a nyomozandó ember is jó ideig elvárhat, míg a nyomozás hatályba lép.

— **Hontvármegye szabályrendeletei.** Megyénk törvényhatósága által alkotott és jelenleg érvényben lévő szabályrendeleteket *Wilczek Frigyes gróf dr.* volt megyei III-ad aljegyző összegyűjtötte és a vármegye kiadta, és pedig — hogy az érdeklődőknek könnyen hozzáférhetővé tegye — előállítási árban, példányát 1 kor 39 filléért. A szabályrendelet gyűjteményt a szokott formában a *Neumann-nyomda* állította ki és körülbelül 500 oldalra terjed.

— **Gondülő banket.** A „Gondülő“ asztaltársaság szombati rendes összejövetelén *Verecs Gyula* a társaság diszelnöke volt a szeretetre méltó háziúr, ki a tiszteletére mult szombaton rendezett bankettet vacsorával viszonozta. *Verecs Gyulában* már is sokat nyert a társaság, mert vele együtt igen sokan léptek be a társaság tagjai közé. Az izletes vacsora alatt *Fájl Zoltán*, *Králik Adolf*, *Schömann Gyula* mondtak köszöntőt *Verecs Gyulára*, ki hivatalosan a társadalmi osztályokban levő rangkülönbségeket rokonszenves modorával kiegyenlíteti, s a társaság által kitűzött eszmék diadalát biztosítani. *Fájl Zoltán* még humoros felszólalásban éltette a társaság legfiatalabb tagját, *Verecs Gyula* most született fiát. Beszéltek még *Erdélyi Gyula* és *Árvay József*.

— **Aholnem volt „akasztani való“** Poros okmányból böngészttük ki a következőket: Hont vármegyének 1811. kisasszony-hava 15-én, Ipolyság mezővárosában tartott közgyűléséről vezetett jegyzőkönyvben a következő érdekes pont olvasható: „*Heldt József* becsületbeli aljegyző felolvassa *Rész Antal* beszercei hóhér folyamodását, melyben *Rész Antal* beszercei hóhér mostani helyét elhagyni kívánván, magát ezen nemes megyének oly végből alálnja, hogy annak kebelében hivatalát folytathassa, Határozat: Miután a nemes vármegyében jelenleg nincs akasztani való férfi, az eszedező hóhérra ezuttal legkisebb szükség sincsen, azért kérése semmi módon nem teljesíthető, azonban felajánlása tudomásul vétetik.“

— **Északmagyarországi szinikerület.** E gyűjtő név alatt akarná *Festetics Andor* gróf, a vidéki szinészet országos felelőse, egyesíteni *Selmec*, *Ipolyság*, *Beznobánya*, *Körmöcbánya*, *Aranyosmarót*, *Léva*, *Zólyom*, *Trencsen*, *Zsolna*, *Alsó-Kubin*, *Turóc-Szt. Márton*, *Szliács*, *Rózsahely*, és *Liptó Szt. Miklos* városok szinészetét. A kerület székhelye állítólag a Szepességben maradna. A végleges megállapodás a városok képviselőinek közös értekezletén fog létrejönni. — Egy másik híradás szerint ugyancsak „Északmagyarországi szinikerület“ néven szeretné csoportosítani a Felvidéket a „*F. M. K. E.*“ *Clair Vilmos* főtitkár indítványára, kinek terve szerint maga a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület szervezne egy kitűnő társulatot. — A dolog a FMKE. évi közgyűlésén tárgyalásra kerül, és ha az eszme tette válik, úgy módunkban lesz itt a vidéken is kitűnő előadásokat hallani és élvezni

— **Egy sorsüldözött asszony.** Egy elszegényedett szerencsétlen urinő. *Báthory Gábor* volt ipolysági ügyvéd özvegye fordul segítségért a környékletes emberekhez. Leánya megmérgezte magát, fia megőrült és ö. vakon, nyomorba taszítva sanyalódik. Az adományokat kéri *Ujpestre*, *Erzsébet utca 10. sz. alá*.

— **Karácsonyi és ujévi ajándéknak** alkalmas órákat öt évi jótállás mellett, divatos és elegáns arany-ezüst ékszereket, china ezüst dísz tárgyakat hitelképes egyéneknek részletfizetésre is szállít *Polgár Kálmán* műórás és ékszerész. *Buda-pest, VII. Erzsébet-körút 29.* E régi és hírneves cég 3000 illusztrációval ellátott árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi. Vidéki megrendelésekre különös figyelem fordítatik.

IRODALOM, SZINHÁZ.

— **Honti Naptár.** A „*Honti Naptár*“ a melyet fáradszónalul szerkeszt *Pongrácz Elemér* muzeumi igazgató, az 1902. évre is megjelenik és pedig szokatlanul érdekes és változatos tartalommal. A naptár illusztris szerkesztőjének sikerült megyénk íróinak ugyszólván elitjét maga körül gyűjteni, s ezért teljesen megokoltnak tartjuk azt az érdeklő lést, a melylyel a naptár megjelenését várják. A „*Honti Naptár*“ december hó első felében hagyja el a sajtót.

— **Előfizetési felhívás.** *Vitális Mór*, ny. törvsz. bíró és jónévvé vidéki író lapunknak is kedves munkatársa „*Mult és Jelen*“ cím alatt történeti elbeszélésekre és modern humoreszkekre, hirdettet előfizetést. A könyv ára 4 korona. A befolyó

tiszta jövedelem fele a b. gyarmati másik fele az ipolysági közközházakra lesz fordítva. A vaskos kötetre bizonyára mind előfizetnek a szerző barátai, és azok, akik irodalmi munkásságát ismerik és méltányolják.

— **Szabados Béla — a Nemzeti színházban.** A nemzeti színház legközelebbi ujdonsága, december 13-án, *Gárdonyi Géza*: „*Karácsonyi álom*“ színműve lesz, a mit a szerző pásztorjátéknak nevez. A mű nagyrészt magyar versekben van írva, és bönünket hontiakat azért érdekel közelebből, mert kíséző zenéjét *Szabados Béla* írta. — *Szabados Béla*nak akit mint az *Opera* karmesterét, is emlegetnek, — egyre jobb hangzása van zeneirodalmunkban, és a tehetsége delén álló zeneköltő bizonyára még számos marandó és értékes dologgal fogja a magyar zenét gazdagítani.

1293. 1901. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. jbiróság 1901. évi V. 823. számú végzése következtében *ifj. Ságghi Béni dr.* ügyvéd által képviselt *Fodor József* javára *Binder Ferenc* és *Lajos* ellen 300 kor. s jár. erejéig 1901. évi október hó 8-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 572 korra becsült ló, kocsik, hordók, bor, pálinka és butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. jbiróság V. 823. 2., 1901. évi számú végzése folytán 300 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig *Gyerkén* leendő eszközlésére 1901. december 12. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §. alapján készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Ipolyság, 1901. november 20-án.

Balg Mór
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetés.

A szalatnyai fürdő és savanyuviz források I p o l y s á g o n, december hó 3-ik napján d e 9 órakor a nagy fogadóban nyilvános magán árverésen a legtöbbet ígérőnek eladtni fognak.

Kikiáltási ár 25450 korona.

Bánatpénz 2000 korona.

Vevő a vételár 1/3-át 8 nap alatt, a vételár hátralékot esetleg 4 év alatt tartozik 5 % kamatokkal együtt két részletben kifizetni.

Legtöbbet ígért vevővel rendes szerződés fog köttetni s a birtokba vétel a szerződés jóváhagyása után történik.

Az árverési feltételek az árverés előtti napokon ugyanott megtekinthetők, valamint *Csábrágon* az urad. erdőhivatalnál.

Nagyrőce, 1901. november 10.

Mihalik Dezső
urad. ügyész.

3-3

Szőlővessző eladás.

Méltóságos gróf *Breuner Ágost* örökösei *Garam-Kissallói* és *nagypeszeki szőlőgazdaságában* nagyobb mennyiségű hazai és amerikai

sima és gyökeres szőlővessző

kerül eladásra az 1901. év őszén és 1902. év tavaszán.

Árak ezrenként 4 koronától felfelé.

Bővebb felvilágosítással szolgál

az uradalmi pincekezelőség
Garam-Kis-Sallón.